

Ervaringsdeskundigheid: een bijdrage van de derde bron van kennis

Momenteel is de inzet van ervaringsdeskundigen in de hulpverlening (met name de GGZ) erg actueel. De uitdaging is wat je hiervan kunt benutten als contextueel geschoold therapeut. Hoe verhoudt dit zich tot het mandaat van therapeut en wat is de link met zelfonthulling als contextueel begrip. We horen als redactie graag jullie reactie.

Alie Weerman

door Alie Weerman, Kike de Jong, Simona Karbouniaris en Frederiek Overbeek

Mijn naam is Esther, ik ben 45 jaar en ik loop al 8 jaar hier bij deze GGZ instelling. Het was een enorme zoektocht. Ik heb een reeks aan diagnoses, van PTSS, autisme, eetstoornis, dwangstoornis, tot depressie. Dat alles loopt allemaal wel een beetje in elkaar over. Dat maakt een passende behandeling erg ingewikkeld. Het etiket van autisme is er het laatst bijgekomen en maakt dat de aandacht voor alle andere problematiek weer wat naar de achtergrond verschuift. Ik ben met gevoelens van wanhoop over mijn leven op Leonard afgestapt. Ik voelde me meteen gehoord door Leonard. Ik dacht: die man kent het klappen van de zweep! Al wist ik toen nog niet dat hij zelf ook het nodige achter de kiezen heeft. Het voelde alsof hij me meteen begreep. Ik wil niet beweren dat andere hulpverleners mij helemaal niet snappen, maar toch voelde het net anders. Er is veel herkenning hoe hij met moeilijke vraagstukken omgaat. Ik heb in het verleden ook wel gesprekken gehad met een ervaringsdeskundige. Hij had ook een dwangstoornis, maar de gesprekken gingen dan vooral daarover, terwijl mijn problematiek veel breder is. Dat overstijgende perspectief snapt Leonard wel.

Leonard is een ervaringsdeskundige professional. Hij werkt in een ggz-organisatie. Hij heeft meegedaan aan het onderzoek RAAK! Ervaringsdeskundigheid dat nagaat wat de specifieke bijdrage van ervaringsdeskundigheid is en op welke manier de ervaringsdeskundigheid van zorgprofessionals optimaal kan worden benut. Het onderzoek is uitgevoerd door Hogeschool Windesheim in samenwerking met VU Medisch

Centrum, Hogeschool Utrecht en vijf zorginstellingen: GGNet, Dimence, MEE IJsseloevers Veluwe, RIBW Groep Overijssel en Trajectum. Hierover verschijnt in juni 2019 bij uitgeverij Boom het boek *Het professioneel inzetten van ervaringsdeskundigheid*.

Professionalisering van de 'derde bron van kennis'

Ervaringsdeskundigheid is als noodzakelijke en aanvullende deskundigheid erkend in het veld van zorg en welzijn. Er wordt wel gesproken over ervaringskennis als 'derde kennisbron' die naast de andere twee bronnen – professionele praktijkkennis en wetenschappelijke kennis – nodig is voor goede zorg. Ervaringskennis is kennis van 'binnenuit', van 'weten hoe het is'. Een moeilijk verwoordbare vorm van kennis die niet goed in algemene theorieën of methodieken vastgelegd kan worden, maar vooral narratief, existentieel en kritisch is. Het is doorleefde kennis over het leven met en herstel van ontwrichting, verlies of beperking. Ervaringsdeskundigen gebruiken niet alleen hun eigen ervaringskennis maar weten ook de kennis en kracht van degenen die zij ondersteunen goed te benutten.

Ervaringsdeskundigheid professionaliseert: sinds 2013 bestaat er een beroepscompetentieprofiel (GGZ Nederland e.a., 2013) en sinds 2017 zijn er landelijke leerplannen voor mbo- en hbo-niveau (Trimbos-instituut, 2017). Er is een beroepsvereniging en een beroepsregis-

ter is in de maak.

Ervaringsdeskundigheid kan vorm krijgen in een specifieke rol als ervaringsdeskundige, maar ook als specialisatie van reguliere hulpverleners (Weerman, 2016). Een aantal hogescholen biedt de mogelijkheid om in de opleiding Social Work (voorheen SPH) onderdelen ervaringsdeskundigheid te volgen. Hogeschool Windesheim heeft hiervoor een uitstroomprofiel dat leidt tot een certificaat, naast het diploma SPH of Social Work. Hierbij halen studenten zowel de competenties Social Work als die van ervaringsdeskundigheid. De laatste jaren laten ook verpleegkundigen en psychologen zich nascholen als ervaringsdeskundige. Het aantal opgeleide ervaringsdeskundige hulpverleners, verpleegkundigen en psychologen groeit.

Hoewel in de volksmond de term ervaringsdeskundig wordt gebruikt als je zelf iets hebt meegemaakt, ligt dat anders bij de betaalde professionele ervaringsdeskundigen. Zij hebben een leerproces doorgemaakt waarbij zij ingrijpende ervaringen, beperkingen of aandoeningen hebben leren omzetten in een vorm van kennis en kunde waarmee zij anderen kunnen ondersteunen. Het beroepscompetentieprofiel ervaringsdeskundigheid (GGZ Nederland e.a., 2013) geeft dit proces in het onderstaande schema weer.

Het begint met ervaringen met ontwrichting en herstel. Ervaringen waarop meestal stigma en schaamte rust. Iets waar je vaak moeilijk over praat. Met herstel wordt geen genezing bedoeld. Je kunt ook hersteld zijn als een probleem of aandoening nog steeds aanwezig is. Met herstel wordt bedoeld dat iemand zichzelf en zijn of haar leven weer opgepakt heeft, weer verder kan, een nieuwe balans heeft gevonden, ook al is die wellicht nog pijnlijk of moeizaam.

Als over deze ervaringen gesproken kan worden, als ze gedeeld worden met anderen en erover gereflecteerd wordt, is er een begin van ervaringskennis. Je kunt dan met enige afstand naar je erva-

ringen kijken en er ook andere bronnen aan verbinden: je hebt erover gelezen, en je kunt jezelf ook kritisch bevragen. Je hebt een herstelverhaal geconstrueerd, dat ook steeds weer kan veranderen, afhankelijk van nieuwe ervaringen en perspectieven. In een stage of in een vorm van praktijkleren kan deze ervaringskennis dan worden toegepast om cliënten te ondersteunen of te begeleiden.

Niet iedereen kan ervaringsdeskundige worden. Het gaat bij ervaringsdeskundigheid niet om alle persoonlijke ervaringen, maar om ervaringen met ontwrichting. Om ervaringen die vergelijkbaar zijn met die van

kundigheid houdt méér in dan zelfonthulling. Het is niet altijd nodig 'je hele verhaal' te vertellen, ervaringskennis kan soms ook impliciet gebruikt worden.

In het beroepscompetentieprofiel ervaringsdeskundigheid worden zowel generieke als specifieke competenties beschreven.

Specifieke competentie

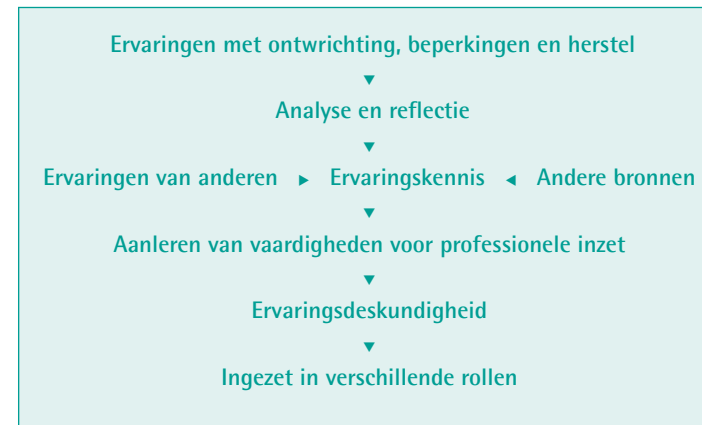
Eén van de specifieke competenties is het inzetten van eigen ervaringen op empowerende wijze (GGZ Nederland e.a. 2013, p. 44 e.v.). Deze is weer uitgewerkt in een aantal gedragskenmerken (zie schema op volgende pagina).

Ervaringsdeskundigheid is ontstaan in de verslavingszorg en de geestelijke gezondheidszorg. Inmiddels wordt ook in de jeugdzorg en in wijkteams gebruik gemaakt van ervaringsdeskundigheid.

Bijdragen van ervaringsdeskundigheid

Uit divers onderzoek (Repper & Carter, 2010; Weerman, 2016, 2019) blijkt dat ervaringsdeskundigen specifieke bijdrages leveren. Ervaringsdeskundigen kunnen een bijzondere bijdrage leveren op de volgende gebieden:

- Contact leggen met 'moeilijk bereikbare' cliënten. ►

degenen (de cliënten) die je begeleidt. Je moet een vergelijkbaar proces hebben doorlopen aan dat van de cliënt. Ervaringsdes-

De ervaringsdeskundige kan eigen ervaringen inzetten op empowerende wijze:

- ▶ Maakt zichzelf bekend en vertelt waar passend over de eigen ervaringen.
- ▶ Kan in het werk verbinding houden met de eigen ervaringswereld waarin herstel verankerd ligt.
- ▶ Kan het eigen verhaal zo delen dat dit er voor een ander toe doet.
- ▶ Kan eigen ervaringen relativeren.
- ▶ Kan voor het verschaffen van hoop zichzelf als rolmodel inzetten en een voorbeeldfunctie vervullen.
- ▶ Kan toegang verschaffen tot ervaringskennis van herstel, stigma en empowerment uit andere bronnen.
- ▶ Kan kracht bij anderen herkennen, bekrachtigen en mobiliseren.
- ▶ Is door reflectie en dialoog met anderen deskundig in het leven met ziekte en herstel.
- ▶ Beschikt over een grote gevoeligheid voor nuances, details en belevingswereld van mensen die zich bevinden in een situatie van ontwrichting of die moeten leren omgaan met een beperking of kwetsbaarheid.
- ▶ Straalt een gevoel van hoop uit en het vertrouwen dat herstel mogelijk is.
- ▶ Beseft dat herstel soms in kleine en voor de buitenwereld onzichtbare stappen kan zitten.

- ▶ Bemoediging en het geven van hoop.
- ▶ Verminderen van stigma en schaamte.
- ▶ Bij tragiek kunnen zijn zonder deze direct op te lossen.
- ▶ Rolmodel.
- ▶ Het oppikken van signalen.
- ▶ Creatieve werkwijzen.

Deze bijdrages kunnen reguliere professionals ook leveren, maar ervaringsdeskundigen brengen hierbij een extra bron van kennis in, een andere kwaliteit die cliënten herkennen en waarderen. Ervaringsdeskundigen pikken andere signalen op dan professionals zonder ervaringskennis, zij werken destigmatiserend door een 'coming out', zij verminderen schaamte door te spreken over een eigen beschamende ontwrichting, zij zijn rolmodel omdat zij tonen dat verder leven met een vergelijkbaar probleem mogelijk is, zij fungeren hierin als baken van hoop en zij hebben soms verrassende invalshoeken en werkwijzen.

In het onderzoek RAAK! Ervaringsdeskundigheid hebben we deze bijdragen op een rij gezet. Hieronder volgen enkele voorbeelden.

Ervaringsdeskundigen leggen vanuit de ervaring met eigen ontwrichting contact met de ontwrichting van cliënten.

Ik maak contact met mijn eigen ontwrichting. Als het bijvoorbeeld gaat over depressie, dan kan ik er makkelijk mee in contact komen hoe het is om die somberheid te voelen. Op zulke momenten spreekt mijn lichaamstaal. Herkenning en erkenning zijn non-verbaal zichtbaar. Er ontstaat iets zonder woorden. Iets moois, een bepaalde verbinding, gelijkwaardigheid, wederkerigheid en ook het uitstralen van hoop kan zonder woorden. Dat is voelbaar. Zelfs als de ervaring heel anders is, kan de gelijkenis in ontwrichting een uitgangspunt zijn voor een gezamenlijk proces.

Bij mij gaat het eerste contact met cliënten al anders. Ik vind

het belangrijk om gelijkwaardigheid en wederkerigheid te creëren. Tijdens mijn eigen periode als cliënt heb ik de bejegening als heel afstandelijk ervaren. Ik vertel altijd dat ik ervaringskennis heb en vraag of de cliënt daar iets over wil weten. Meestal wel. [...] Ik durf te praten over mijn eigen ervaringen met schulden en neem daardoor schaamte weg. Ik durf er ook open over te zijn hoe mijn schulden zijn ontstaan en hoe het is om er mee te leven dat mensen nog geld van je moeten krijgen. Ik merk dat het de drempel voor cliënten verlaagt om de ongeopende post erbij te pakken en samen met mij door te nemen.

Ervaringsdeskundigen laten zien dat je dóór kunt leven na of met een ontwrichtende situatie. Zij kunnen ook stigma verminderen: veel cliënten denken dat zij 'stom' zijn of zeer uitzonderlijk, of dat anderen (zoals hulpverleners) het allemaal 'goed voor elkaar hebben'.

Een cliënt vertelt over haar contact met ervaringsdeskundig begeleider Robert: Ik vond het vooral positief dat Robert mij heeft verteld dat hij als kind heel vroeg uit huis is geplaatst. En dat hij daardoor geen leuke jeugd heeft gehad. En dat hij autistisch is. Ik heb echt respect

voor zijn verhaal. Het is wel iets persoonlijks. Robert is tot nu toe de enige begeleider die zoiets aan mij heeft verteld.

Een hulpverlener met ervaringsdeskundigheid, die ook worstelde – of nog steeds worstelt – met een vorm van ontwrichting, kan het wij-zij-denken doorbreken. Dit werkt empowerend. Cliënten ervaren vaak onmacht, en onmacht is in onze cultuur 'not done'. Het moet vooral 'leuk' zijn. Verder leven met de verschrikkingen van een trauma dat voortdurend in je leven doorwerkt, roept schaamte op. Dit kan worden verzacht als je praat met iemand die deze hel ook met zich meedraagt. Ervaringsdeskundigen schrikken niet terug voor grote woorden en kunnen tegelijkertijd relativeren en 'erbij' blijven. Zij kennen het, en dat voelt een cliënt. Ervaringsdeskundigen kunnen meeresoneren met tragiek door verbinding vanuit de eigen ervaring te leggen. Zij schrikken niet terug voor de 'lugubere' en verschrikkelijke kanten van het bestaan. Het gaat zelfs verder: ervaringsdeskundigen willen deze kanten van het leven juist zichtbaarder en bespreekbaarder maken.

De tekening hiernaast is gebaseerd op gegevens die zijn verzameld en getoetst aan twintig zorgprofessionals met ervaringsdeskundigheid. Deze groep heeft beelden geselecteerd die exemplarisch zijn voor het specifieke contact van een ervaringsdeskundige met een cliënt. Deze illustratie is hier één van.

Ervaringsdeskundig begeleider Jurjen vertelt: Ik vind dat een cliënt mag lijden. Dat de cliënt tijd moet hebben om de fasen van herstel te doorlopen. Niet dat ik dan mee-lijd, maar ik kan het wel voelen. Ik gun de cliënt dat hij in dat lijden zo lang

mag zitten als dat nodig is. Ik voel tegenwoordig zelf ook soms weer een stuk somberheid. Ik gun dat mezelf ook. [...] Andere professionals zeggen snel: gordijnen open, hup je bed uit. Soms maak ik daar een andere keuze in en mag de cliënt in zijn lijden blijven. Dat baseer ik op het gevoel dat ik krijg en ik vraag het ook na.

Ervaringsdeskundigen kunnen soms ook ongebruikelijk reageren: Ik kan wat brutaler en confronterender zijn. Ik kan bijvoorbeeld

zeggen: 'Volgens mij hang je nu wel een heel mooi verhaal op.'

En zij brengen concrete tips in: Ik geef voorbeelden over mezelf bij het maken van een signaleringsplan om inzichtelijk te maken hoe het kan werken. Het gesprek is dan minder abstract en ook minder beladen. Ik gebruik voorbeelden die raakvlakken hebben met wat de cliënt aangeeft.

Op het gebied van vechtscheidingsproblematiek is er oog voor de waarde van ervaringsdeskundigheid (Graas & Bunthof, 2017). Hulpverleners die complexe scheidingsproblematiek begeleiden, werken vaak oplossingsgericht met methodieken die gericht zijn op de-escalatie en gezamenlijk overleg tussen ouders en met de bedoeling de strijd tussen ouders zo snel mogelijk te stoppen. De onderliggende tragiek en het verlies bij een scheiding wordt te weinig geraakt (Bunthof & Graas, 2017). Ook Cottyn (2009, p. 132) wijst hierop:

'Ouderschapsplannen, regels en hulpverleningsprotocollen over wat en hoe te doen, houden de illusie in stand dat oplossingen mogelijk en eenvoudig zijn. [...] Maar zo simpel is het vaak niet. Conflicten zijn niet altijd contro-

Ervaringsdeskundigen kunnen vaak goed bij de tragiek zijn. Zij kunnen meeresoneren met pijnlijke gevoelens. (Illustratie: Ruth van Lenthe)

leerbaar, veelzijdige partijdigheid en het bewaren van een zekere emotionele afstand is niet altijd mogelijk. Hulpverleners schamen zich dat het niet lukt, raken geïrriteerd, worden moedeloos en haken af.’

Cottyn stelt dat het beter is om de strijd te begrijpen in plaats van te stoppen.

Graas en Bunthof (2017) ontdekten in hun onderzoek dat ouders te kampen hebben met bestaansangsten die onder de oppervlakte spelen en die de strijd voeden. Deze kunnen wél begrepen maar niet zomaar opgelost worden. Ouders worstelen met existentiële vragen rondom leven en dood, eindigheid, beperktheid, eenzaamheid, schuld, schaamte en betekenisgeving. Uitspraken van ex-partners illustreren dit: ‘Ik richt mijn huis niet gezellig in, want dan lijkt het alsof ik het accepteer.’ En: ‘Als ik pijn heb dan ga ik keihard om met geldzaken.’

Ervaringsdeskundigen hebben een bijzondere gevoeligheid voor de onoplosbare aspecten van het leven en de tragedie hiervan (Graas & Bunthof; Weerman & Abma, 2018).

Het leren benutten van een kennisbron die je liever niet had gehad

Ervaringskennis is kennis die je (in eerste instantie) liever niet had willen hebben maar die toch bij je hoort. Het is kennis die je bent. Door deze kennis kijk je anders, voel je anders, luister je anders, werk je anders. Je hebt een andere verbinding met de wereld om je heen. Je bent gevoeliger geworden voor pijn, onrecht en vernedering. Je ziet dingen waar je je ogen niet meer voor kunt sluiten. Je voelt dingen aan die je moeilijk in taal kunt uitdrukken.

Deze bijzondere kennisbron blijkt in instellingen voor zorg en welzijn ruim voorhanden te zijn. Ongeveer 47% van de medewerkers heeft zelf ervaring met psychiatrie, verslaving of met stoornissen, beperkingen, trauma's, armoede of schuldenproblematiek (*factsheets RAAK! Ervaringsdeskundigheid*, 2017). Ook psychotherapeuten hebben vaker dan anderen traumatische gebeurtenissen meegemaakt (Colijn & Thunissen, 2009, p. 143). In leertherapieën kan hiervoor aandacht zijn. Dat is echter nog wat anders dan eigen ervaringen openlijk en expliciet in de vorm van ervaringskennis deskundig inzetten en je hiermee profileren in je werk.

Het benutten van eigen ervaringen is lange tijd niet expliciet gedaan omdat dat onprofessioneel zou zijn. Nu ervaringsdeskundig-

Ervaringsdeskundigen hebben een bijzondere gevoeligheid voor de onoplosbare aspecten van het leven en de tragedie hiervan.

heid een erkende ‘derde bron’ inhoudt die deskundig ingezet kan worden, verandert dat. Studenten krijgen gelegenheid om deze persoonlijke motivatie en persoonlijke ervaringen explicieter vorm te geven:

Ik weet hoe belangrijk het is dat je juist op de stille kinderen let bij gezinnen met huiselijk geweld. Ik heb extra gevoel voor de signalen, ik leer nu dat goed te benutten.

Mijn vader was psychotisch en is terecht gekomen in een tbs-kliniek. Niemand had oog voor ons, de kinderen. Daarom ben ik de opleiding SPH gaan doen, ik wil het beter doen.

Het leren gebruiken van eigen ervaringen met ontwrichting en herstel is niet gemakkelijk. Het is een intensief leerproces waarin gereflecteerd moet worden en projecties herkend moeten worden. Er wordt wat dat betreft vaak te gemakkelijk gedacht over de inzet van ervaringsdeskundigen.

De eerste fase, het verwoorden en delen van deze ervaringen,

kan al veel tijd vragen en veel oproepen. Een persoonlijk herstelproces en een leerproces voor ervaringsdeskundigheid lopen vaak door elkaar.

Het activeren van ervaringen met eigen trauma's en dit gebruiken als ervaringskennis in het contact met cliënten en collega's, kan ontregelend werken voor de ervaringsdeskundige professional. Het op een nieuwe manier contact leggen met het eigen trauma en van hieruit contact aangaan met cliënten, kan niet verwerkte pijn oproepen en de beroepsidentiteit aan het wankelen brengen (Karbouniaris & Weerman, 2018).

Een verpleegkundige die meedoet aan het onderzoekstraject RAAK! Ervaringsdeskundigheid: Toen we begonnen heb ik gemerkt aan mezelf dat het iets heractiveerde en dat we ook allemaal moesten oppassen dat we weer niet teveel in het donkere gebied van toen terug kwamen, dat we ook weer moesten denken: o ja, ik was er bovenop. [...] Dat de kwetsbaarheid blijft.’

Voelsprietten waar de zorgprofessionals met ervaringsdeskundigheid vaak over spraken.

Tegelijkertijd is de kracht van ervaringsdeskundigheid dat je contact houdt met je eigen ervaringen met ontwrichting en herstel als je cliënten begeleidt:

Als je helemaal niet meer weet wat het is en helemaal niet meer de worsteling kan voelen die je hebt gehad, dan kun je er niet mee werken als ervaringsdeskundige.

Dit is wie ik ben, dit ben ik helemaal en ik ben er ook trots op dat het zo is en dat ik ben wie ik nu ben. Dat je niet één deel altijd maar geheim moet houden.

Zowel de kennisbron – eigen ervaringen met ontwrichting en herstel – als ook het werkgebied – het werken met (ervaringen van) cliënten en het aanvoelen van situaties van ontwrichting en onrecht – bevatten onbenoembare aspecten. Het is voor ervaringsdeskundigen vaak moeilijk om dit uit te dragen en vorm te geven binnen hun organisatie.

Om ook onbenoembare aspecten van een ervaring te kunnen expliciteren, maakten wij in ons onderzoek gebruik van kunst en creatieve werkvormen (De Jong, 2018). In kunstzinnige producten wordt het onbenoembare tastbaar en overdraagbaar gemaakt. Een voorbeeld

hiervan is het uitwerken van de voelsprietten waar de zorgprofessionals met ervaringsdeskundigheid zo vaak over spraken. Op deze pagina staat een aantal uitgewerkt in tekeningen waarin verschillende voelsprietten, hun voedingsbodemp, hun gevoelheden en verstrengeldheden zijn uitgebeeld.

Niet alles is benoembaar en te concretiseren. Ervaringskennis heeft wat dat betreft eigen ken-

merken die vooral tot hun recht komen in wederkerig contact waarin een ‘vrije ruimte’ mogelijk is.

Ervaringskennis kan lucht en menselijkheid geven aan hulpverlening die eenzijdig een technisch-instrumenteel karakter heeft en te sterk focust op een geïsoleerd probleem of diagnose. Ervaringskennis vraagt aandacht voor de complexiteit en de ‘existentiële dimensie’ van lijden en leven. ◀

Literatuur

- Colijn, S., & M. Thunissen (2009). *De attitude van de psychotherapeut*. In: S. Colijn, H. Sniijders, M. Thunissen, S. Bögels & W. Trijsburg (red.). *Leerboek Psychotherapie*. Utrecht: De Tijdstroom, p. 693-703.
- Cottyn, I., (2009), *Conflicten tussen ouders na scheiding*. In: *Systeemtheoretisch Bulletin*, 2009 (XXVII:2), p. 131-161.
- Graas, D. & A. Bunthof (2017). *Complexe scheidingen. Professioneel omgaan met de existentiële dimensie van het gezin*. *Pedagogiek in Praktijk*, juni 2017, p. 35-38.
- GGZ Nederland, HEE, Kenniscentrum Phrenos (2013). *Beroepscompetentieprofiel Ervaringsdeskundigheid*. Utrecht: Trimbos-instituut.
- Jong, K. de (2018). *Ervaringsdeskundigheid vraagt om creatieve vormen van kennisontwikkeling*.
- Karbouniaris, S. & A. Weerman (2018). *Herstel van trauma met behulp van ervaringsdeskundige zorgprofessional? Een perspectief vanuit 'trauma informed practice'*. *Participatie en Herstel*, 4, p. 3-11 en p. 21-29.
- Repper, J. & T. Carter (2010). *Using personal experience to support others with similar difficulties: A review of the literature on mental health in peer support services*. Nottingham: University of Nottingham/Together.
- Trimbos-instituut (2017). *Landelijk leerplan ervaringsdeskundigheid*. Netwerk Kwaliteitsontwikkeling GGZ.
- Weerman, A. (2016). *Ervaringskennis als derde bron van kennis in de jeugdzorg*. Jeugdbeleid.
- Weerman, A. (2016). *Ervaringsdeskundige zorg- en dienstverleners. Stigma, verslaving en existentiële transformatie*. Academisch proefschrift. Delft: Eburon.
- Weerman, A. & T. Abma (2018). *Social work students learning to use their experiential knowledge of recovery. An existential and emancipatory perspective*. *Social Work Education*, p. 1-17.